

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

23 april 2009

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

INHOUD

Interpellatie van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de versnippering van het Vlaamse wielerschap	1
Interpellatie van de heer Erik Arckens tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de resultaten van 10 jaar cultuurbeleid wat de cultuurparticipatie en de ‘actieve cultuurstaat’ betreft	3
Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de uitvoering van het Schoolsportdecreet, wat betreft het Follo-project	6
Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, en tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over de behandeling van personen met een handicap bij bepaalde culturele evenementen	8
Interpellatie van de heer Rudi Daems tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het draagvlak en de inplantingscriteria voor terreinen voor gemotoriseerde sporten	12
Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het sportelen	15

Voorzitter: de heer Dany Vandenbossche

Interpellatie van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de versnippering van het Vlaamse wielerschap

De voorzitter: De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de Vlaamse wielerschap is achter de rug. We hebben twee mooie winnaars. Parijs-Roubaix kun je ook beschouwen als een Vlaamse wedstrijd. Ik heb die sfeer enkele keren meegemaakt. Soms loopt het wel uit de hand, qua enthousiasme en veiligheid voor de renners. Daaraan zullen ze waarschijnlijk iets doen. Naar aanleiding van het voorjaar is het nuttig om eens een wandeling te maken in ons Vlaamse wielerschap. Zoals het echte landschap is dat tamelijk versnipperd, zelfs wanordelijk op bepaalde plaatsen.

Er zijn twee erkende federaties. De Wielerbond Vlaanderen (WBV) doet als unisportfederatie aan competitie en recreatie zoals het decreet het vooropstelt. Ze hebben 6500 competitieporters en ongeveer 20.000 recreatieve beoefenaars. Het is ook de link met de Internationale Wielunie (UCI). Daarnaast is er de Vlaamse Wielrijdersbond (VWB), die vooral een recreatief karakter heeft, met 40.000 beoefenaars. De laatste maanden is daar een deel van de Belgische Bond voor Rijwieltoerisme (BBR) bij gekomen. Er zijn ook nog niet-erkende en niet-gesubsidieerde bonden en organisaties, zoals de Landelijke renners en crossers (LRC), de Wielerbond Aangesloten Openbare Diensten (WAOD), het Criterium van de Westhoek en een stuk Vlaamse Wielersfederatie (VWF).

We merken een versnippering en een verdeeldheid en twee erkende federaties die elkaar beconcurreren. In 2001 was het idee dat we zo veel mogelijk moesten proberen om het sportlandschap rond één tak samen te brengen in één sportfederatie. We stellen vast dat bij de controle en handhaving van de regels vanuit de overheid vooral de erkende federaties onder de loep worden genomen. De niet erkende die doen wat ze willen.

Een voorbeeld daarvan is Tremelo. Naast pater Damiaan hebben wij sinds 18 januari 2009 zowaar nog een beroemdheid: Witse Van Rillaer, wereldkampioen cyclocross. Dat staat zelfs in de kranten. Ik heb er mooie foto's van: de familie blij, de ouders trots. Die jongen heeft alle wedstrijden gewonnen waaraan hij meedeed. Dat waren er 24. Maar Witse Van Rillaer is acht jaar. De Vlaamse regelgeving is nochtans duidelijk: tussen acht en elf jaar kunnen er wielersproeven en wedstrijdinstaties

plaatsvinden, maar er mag geen winnaar zijn. Men mag niet rijden voor een klassement. Deelnemen is belangrijker dan winnen. Er moet ook een opleiding zijn in functie van de vergunning en enkel een erkende sportfederatie mag de wielersproef en wedstrijd inrichten. In het geval van het achtjarige wereldberoemde wonder werden alle reglementen overtreden.

Voor de opleiding is er ook de Vlaamse Wielerschool, die volledig naast de erkende wielersfederaties werkt en in elke provincie een wielerschool heeft geïnstalleerd.

We moeten vaststellen dat in het wielerschap de erkende federaties duidelijk onvoldoende beschermd zijn tegen allerlei uitwassen. Het gaat over lagere lidgelden, onregelmatige opleidingen enzovoort.

Waarom kunnen we niet één bond maken van de twee erkende wielersbonden? Kan de overheid daar een rol in spelen zodat je één sterke unisportfederatie krijgt in plaats van twee concurrenten? Dat is een bundeling van middelen en krachten. Dat zou een logisch gevolg zijn van ons decreet op de sportfederaties.

De regelgeving betreffende de jeugdopleiding, de wielersopleidingen en de wielersproeven en wedstrijden wordt door de niet erkende wielersbonden niet nageleefd. Cruciaal is: waarom wordt er niet tegen opgetreden?

De opstart van één wielerscentrum per provincie werd in 2008 gelanceerd. Er werd daarvoor 149.000 euro voorzien. De verdeling en het beleid ervan werden niet aan de erkende unisportfederatie toevertrouwd, maar aan de Vlaamse Wielerschool, die naast de erkende bonden werkt. Ik stel vast dat er op dat vlak een versnipperd opleidingsbeleid is en dat dat deels gestimuleerd wordt. Welke verdeelsleutels worden gehanteerd binnen die provinciale wielerscentra? Ik had graag een stand van zaken van hoe een dergelijk wielerscentrum werkt en een overzicht per provincie.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Voorzitter, collega's, het klopt inderdaad dat binnen het Vlaamse sportlandschap twee erkende sportfederaties actief zijn in de wielersport. De Wielerbond Vlaanderen binnen de groep unisportfederaties en de Vlaamse Wielrijdersbond als recreatieve federatie. Beide organisaties voldoen aan de criteria voor erkenning en subsidiëring zoals opgenomen in het decreet op de sportfederaties en worden voor hun werking ondersteund vanuit Vlaanderen.

De Vlaamse Wielrijdersbond heeft zich vooral op het recreatieve en het wielertoerisme geprofileerd, terwijl de

Wielerbond Vlaanderen zowel het recreatieve als het competitiewielrennen als topsport aanbiedt. Beide organisaties leven en werken sinds vele jaren vreedzaam naast elkaar en kennen een groeiend aantal leden, want de wielersport zit duidelijk in de lift, zeker ook bij vrouwen.

Ook in Nederland bijvoorbeeld bestaat een gelijkaardige situatie met twee wielervederaties. Maar ik ben het met u eens dat een sterke organisatie die alle facetten van het wielergebeuren bundelt, zeker een meerwaarde zou betekenen. Er waren in het verleden reeds verschillende gesprekken tussen de Wielerbond Vlaanderen en de Vlaamse Wielrijdersbond. Men kwam echter nog niet tot een consensus. Beide partners blijven wel openstaan voor een dialoog hieromtrent, want een fusie kan natuurlijk enkel indien beide organisaties daarmee akkoord gaan.

Het decreet op de sportfederaties bevat een aantal stimuli, die maken dat federaties niet benadeeld worden door een fusie. Het aantal personeelsleden van beide federaties wordt na een fusie bijvoorbeeld behouden en verder gesubsidieerd. Door een meer efficiënte werking van bijvoorbeeld de ledenadministratie of de verzekeringswerking, die nu maar op één plaats en via één systeem moet gebeuren, van de PR van de federatie of de sportpromotie, ontstaat ruimte binnen het personeelskader om te focussen op nieuwe initiatieven.

Er zijn zeker voorbeelden van geslaagde fusies tussen sportfederaties. De meest in het oog springende fusie van de afgelopen jaren is zeker die van de verschillende gymnastiekfederaties tot één sterke GymFed.

Maar een fusie vraagt tijd, openheid over de eigen werking en bereidheid om los van het verleden en vooringenomenheid na te denken over waar de wielersport in Vlaanderen echt nood aan heeft en over de meerwaarde van samenwerking voor alle partners. Het zou wenselijk zijn daarover een gesprek op te zetten met de twee federaties en om samen met hen te bekijken of een fusie op termijn tot de mogelijkheden behoort.

Het probleem dat u in uw tweede vraag aanhaalt, is mij bekend. Ik wil dat op een positieve manier oplossen, namelijk door meer samenwerking in plaats van meer concurrentie. In verband daarmee kan ik u het volgende meegeven. Op vraag van de sector heeft de Vlaamse Regering op 23 september 2005 beslist om het besluit houdende de voorwaarden voor deelname aan wielervedstrijden en wielervedproeven op te heffen. Ter vervanging kwam het besluit van 10 maart 2006 houdende algemene bepalingen inzake medisch verantwoorde sportbeoefening bij de deelname van minderjarigen aan sportmanifestaties, proeven, wedstrijden en opleidingen in bepaalde sporttakken – dat ging dan over wielrennen en motorcross. Ook dat besluit, het zogenaamde generieke besluit, is tot stand gekomen in overleg met beide federaties, het wielrennen en de motorcross.

Op basis van dat generieke besluit moet er vervolgens een besluit van de Vlaamse Regering worden gemaakt dat de concrete technische regelingen per leeftijd bevat voor de verschillende disciplines in het wielrennen met betrekking tot proeven, wedstrijden en opleidingen. Voor de motorsport, discipline motorcross, bestaat er op dit moment zo'n technisch besluit, namelijk het besluit van 8 september 2006, terwijl er voor het wielrennen geen specifieke regelgeving bestaat.

De Wielerbond Vlaanderen heeft mijn kabinet recent gevraagd om na te gaan wat de verschillende opties zijn om deze situatie te remediëren. Een nieuw overleg met de WBV zal weldra plaatsvinden om duidelijkheid te scheppen of een bijkomend technisch besluit wenselijk is of niet en om te bepalen wat erin moet staan. Ik denk eraan om ook de niet-erkende wielervedorganisaties in dit overleg te betrekken. Het zou die organisaties stimuleren om zich achteraf beter aan de afspraken te houden.

Daarnaast zou het goed zijn dat de WBV zich, ongeacht de eventuele oplossingen op het vlak van regelgeving, verder profileert als een wielervedfederatie die haar jeugd zeer professioneel en vakkundig begeleidt conform de principes van MVS en EVS.

De Vlaamse Wielerschool, mijnheer Van Nieuwkerke, werd net opgericht omdat bleek dat er veel nood was aan opleiding en begeleiding van jonge renners, die op dat moment niet werd ingevuld door de Wielerbond Vlaanderen. Intussen, vele jaren later, werken beide organisaties wel samen. Zo is de Wielerbond Vlaanderen vertegenwoordigd in de raad van bestuur van de Vlaamse Wielerschool en kan via dat kanaal de werking van de Wielerschool afgestemd en mee aangestuurd worden.

Ook in elk van de provinciale opleidingscentra is die samenwerking via een convenant met de provincies geformaliseerd. Het klopt inderdaad dat ik op mijn begroting 2007 een bedrag van 149.000 euro heb ingeschreven voor de opstart van provinciale afdelingen van de wielerscholen, zodat een meer lokaal gespreide uitbouw van het initiatief mogelijk was. De verschillende provincies hebben dat initiatief daarna binnen hun eigen beleid opgenomen en ondersteund. In 2008 werden door de provincies de volgende subsidiebedragen vrijgemaakt: voor Antwerpen 80.000 euro, voor Limburg 100.000 euro, voor Oost-Vlaanderen 69.972 euro, voor Vlaams-Brabant 50.000 euro en voor West-Vlaanderen 60.000 euro.

Op uw vraag over de werking en initiatieven van de provinciale wielervedcentra kan ik het volgende antwoorden. Per provincie bestaat er een Provinciaal Centrum Vlaamse Wielerschool, waar permanente begeleiding wordt gegeven. Aan het hoofd van dat centrum staat de provinciale coördinator, die binnen zijn provincie ook

verantwoordelijk is voor de coördinatie van de opleiding van de miniemen, aspiranten en de wintertraining, trainingsbegeleiding, zomerstages en begeleiding VDAB-project, onderwijsopdrachten, promotie enzovoort.

De coördinator kan terugvallen op een basisinfrastructuur, zoals kleedkamers, een wielersbaan of gesloten omloop, een trainingszaal en bureauruimte. Hij is tevens verantwoordelijk voor de omkadering met medewerkers om de werking van het centrum en de coördinerende provinciale taken te kunnen invullen. Hierbij wordt maximale samenwerking met de clubs uit de regio en met de WBV nagestreefd. Een algemeen VWS-coördinator coördineert de werking van de provinciale afdelingen van de Vlaamse Wielerschool en is verantwoordelijk voor de overkoepelende activiteiten.

De heer André Van Nieuwerkerke: Dank u, mijnheer de minister, voor uw antwoord. Ik weet dat we aan het eind van de legislatuur zijn, maar het lijkt mij een versplinterd landschap. Ook wat de regelgeving betreft, denk ik dat er verwarring is opgetreden. Wij hebben de leeftijdsgrens ooit in een ministerieel besluit “tussen 8 en 11” gezet met betrekking tot de opleiding en de wielerschool. Als je dat loslaat, ontstaan er op het veld wantoestanden. Ik heb de indruk dat de erkende bonden zich nog altijd houden aan de geest van wat er vroeger ooit was, maar dat de niet erkende bonden er hun laars aan vegen en weinig deontologie aan de dag leggen.

Wanneer zou dat nieuwe besluit er komen?

Minister Bert Anciaux: Ik weet het niet van buiten.

De heer André Van Nieuwerkerke: Het is belangrijk dat we daar niet te lang mee wachten en dat ook de niet erkende bonden duidelijk op hun rechten en plichten worden gewezen. Het is een uitdaging om de wielersport in de toekomst qua opleiding en qua samenwerking wat te stimuleren in de richting van een compacter geheel.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Erik Arckens tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de resultaten van 10 jaar cultuurbeleid wat de cultuurparticipatie en de ‘actieve cultuurstaat’ betreft

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Mijnheer de minister, in het boek ‘10 jaar cultuur- en jeugdbeleid in Vlaanderen’, dat een overzicht biedt van uw cultuurbeleid van de laatste tien jaar, met een korte onderbreking door de heer Van

Grembergen, hebt u zelf twee bijdragen. Een over Brussel en een over uw cultuurbeleid. Ver van mij om een algemene negatieve beoordeling te maken over het geheel. Ik heb op verschillende plaatsen mijn appreciatie laten blijken, soms ook met een aantal kritische kanttekeningen.

Ik wil het nog even hebben over de participatie en de actieve cultuurstaat.

Participatie en gemeenschapsvorming blijken bij u altijd een finaliteit te zijn geweest van uw streven in uw cultuurbeleid. Ik citeer u op bladzijde 99: “(...) daarbij speelt het begrip participatie een sleutelrol: actieve burgers die zich individueel, en eigenlijk nog veel liever als groep, profileren als deelnemers en deelhebbers, als smakers en makers van cultuur – in zijn brede betekenis.”

Mijnheer de minister, het participatiedenken is steeds een rode draad geweest in uw cultuurbeleid. Het was de centrale as. U hebt hierover onderzoek laten voeren en er werd in het Vlaams Parlement ook een Participatiedecreet goedgekeurd. Hoewel nobel van opzet blijft dit nog altijd een problematisch gegeven. Weliswaar hebt u pogingen gedaan om dit participatiestreven om te zetten in beleidsdaden maar volgende fundamentele vragen blijven voor mij relevant en zijn dat eventueel ook voor een volgende cultuurminister en het volgende cultuurbeleid.

Hoe is het te verklaren dat ondanks dit participatiestreven en -beleid de participatiegraad in Vlaanderen op cultureel vlak lichtjes is teruggelopen of teruggelopen zou zijn? Ik heb daarover cijfers gelezen in Knack.

U had het steeds maar over de ‘sociale dimensie’ van kunst en cultuur als uitgangspunt. Maar zijn kunst en cultuur wel zo sociaal? Brengen zij mensen wel dichter bij elkaar? Ik heb die redenering hier al eens gemaakt en zal haar dus niet verder uitwerken. Bestaat niet het gevaar dat kunst en cultuur door toedoen van allerlei sociologische mechanismen mensen soms verder uit elkaar drijven?

Cultuur beleven in groep blijft, zie uw citaat, veruit te verkiezen boven de individuele beleving. Ben ik geen participant of ben ik een minderwaardig soort participant wanneer ik in mijn eentje geniet van een boek of een film?

Moeten we mensen die niet participeren of niet wensen te participeren blijven om de oren slaan met begrippen als ‘kansarmoede’? Moeten we het dan hebben over mensen die een gebrek aan educatie hebben, niet genoeg culturele competentie, een sociale achterstand die dringend moet worden weggewerkt? Kunnen we leven met het gegeven dat mensen die niet participeren op cultureel vlak, ook wel eens best oké zouden kunnen zijn?

Was er in uw tien jaar cultuurbeleid wel genoeg culturele differentie ingebouwd? Waren aanbod en vraag wel voldoende op elkaar afgestemd? U weet dat ik die economische termen niet graag hanteer. Ik verwijs hierbij naar het debat over het repertoiretheater. Ik ga ook daar niet verder op in.

Het streven naar de ‘actieve cultuurstaat’ – was dat geen pendant van de ‘actieve welvaartstaat’, een verre uitloper van het paarse denken – als logisch gevolg van het participatieve, is al even nobel als problematisch. Want nergens, op geen enkel ogenblik, hebt u een finaliteit ingebouwd van wat een actieve cultuurstaat met mensen zoal zou kunnen bereiken. Aangezien u steeds maar de sociale dimensie van kunst en cultuur beoogt, wil ik u confronteren met een heel andere dimensie, namelijk een dominante stroming van het Westerse denken die kunst en cultuur in verband brengt met het sacrale, het verhevene en de troost. Dat zijn blijkbaar essentiële elementen. Ik verwijs onder meer naar het boek van professor Dethier ‘In de schaduw van het sacrale. Aanzetten tot een actuele filosofie van de kunst’. De titel zegt al genoeg en plaatst in een vuistdikke context ons verlangen naar kunst en cultuur in het historische kader van de Verlichting, van Kant die het heeft over het sublieme, tot Heidegger, met daarbij de talrijke vormen van avantgarde, neo- en transavantgarde enzovoort, waarbij steeds het element van het heilige opduikt.

Ik verwijs ook naar een citaat van Tarkovsky: “Kunst dient het verlangen naar het ideaal te belichamen. Ze moet de mens hoop en geloof geven. En hoe hopelozere de kunstenaar de wereld toont, des te intenser zal als verzet hiertegen misschien het ideaal worden ervaren – leven is anders onmogelijk. In die zin symboliseert kunst de zin van het bestaan.” Dit komt uit het boek ‘Verzegelde Tijd’. Een analoge analyse komen we tegen bij Roger Scruton in zijn boek ‘Waarom kunst belangrijk is’ van 2007.

Mijnheer de minister, indien u de ‘actieve cultuurstaat’ in verband had gebracht met onder meer wat kunst en cultuur kunnen teweegbrengen, namelijk de zin van ons bestaan symboliseren in een richting die ons wegeen aanbrengt naar het verhevene en ons tevens troost kan bieden in een tijd van troosteloosheid, in plaats van steeds en in de eerste plaats maar te hameren op hoeveel percent mensen participeren, dan hadden we cultuurpolitiek kunnen aanschouwen als het meest edele departement van de Vlaamse Regering. Dat ontbreekt nu een klein beetje. Beschouwt u dit niet als een totaal gemiste kans?

Samenvattend wil ik zeggen dat uw voorgangers in het cultuurbeleid telkenmale klemtonen hebben gelegd. Ik zie daar een evolutie in. Minister Dewael had het onder meer over kunst en cultuur als ontroering in de breedste zin van het woord: schoonheid, verrukking, warmte, vreugde, charme, genot, stijl, smaak, gezelligheid, bron

van vermaak en innerlijke affiniteit met gevoelens. Ik zie in bepaalde van die termen nog een doorslag van de idee van volksverheffing, het bildungsideaal, wat negentiende-eeuws is. Ik denk niet dat ik me daarbij vergis. Dat ontbreekt in uw beleid. Ik zeg ook niet dat dat het enige uitgangspunt zou moeten zijn. Uiteraard zijn er andere punten. Vergis u niet, uiteraard ben ik er ook voor dat zo veel mogelijk mensen worden betrokken bij kunst en cultuur, maar het kan en mag niet het enige streven zijn. Tot hier mijn laatste interpellatie die ik aan u richt in deze legislatuur.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Waarde mijnheer Arckens, ik wil dit antwoord graag beginnen met dank voor uw lovende woorden voor mijn beleid. Ik hoop ook dat u kon genieten van het boek, want het is een product van velen en voor velen. Er staat een bijlage over Brussel in, maar die is niet van mijn hand maar van de administratie. Het werd een echte bloemlezing van de boeiende, levendige, diverse, interculturele en vaak voorspoedige wijze waarop Vlamingen actief en creatief aan cultuur, jeugdwerk en sport werken.

Graag waag ik een poging om uw vragen te beantwoorden. Een poging, want beide vragen smeken eigenlijk om een uitgebreid essay, eerder dan een beknopte en beperkte stijl die ik in mijn mondelinge antwoorden betracht, ook al vinden sommigen die niet altijd zo beknopt. Dat essay komt misschien nog wel.

Uw eerste vraag is een container met vijf subvragen. Ik beantwoord ze daarom systematisch. U stelt: ondanks alle participatie-inspanningen loopt de participatie lichtjes terug. Ik deel uw vaststelling niet. De wetenschappelijke gegevens die van een lichte terugloop gewagen, betreffen maar een beperkt deel van het culturaanbod. Zo zijn verenigingen, grote festivals en andere vormen van informele cultuurbeleving nauwelijks in rekening gebracht. Ook daar ligt een groot veld van deelhebben en deelnemen.

Ik verwijs ook naar het nog steeds redelijk ongenueanceerde beeld dat we hebben over de intensiteit van cultuurparticipatie, bijvoorbeeld het verschil tussen een eenmalig bezoek aan een tentoonstelling versus een wekelijkse werking van een amateurkunstenvereniging. Kortom, uw stelling kan niet worden veralgemeend en ik beschik zelfs over indicatoren om het tegengestelde te beweren, spijtig genoeg ook zonder overal harde bewijzen voor te hebben. Mag ik verwijzen naar de drie cijferboeken gemeentelijk jeugd-, cultuur- en sportbeleid die we deze week presenteerden en waarin een groei van het aantal verenigingen wordt vastgesteld?

Ik wil u ook een antwoord ten gronde geven: uw vraag verhult een geloof in een rechtstreeks oorzakelijk verband

tussen bijvoorbeeld het cultuurbeleid en het gedrag van mensen. Zo'n klassiek causaal verband kan echter nooit zomaar worden gelegd. De sociale werkelijkheid is immers veel te complex om zich te laten vangen in eerder eenvoudige, vaak klassiek-empirische wetenschappelijke verhalen. De samenleving is geen labo met witte muizen waarop men effecten van maatregelen wetenschappelijk kan testen. De overheid moet daarom met de nodige voorzichtigheid en zelfs bescheidenheid de effecten van haar beleid evalueren. Meestal zijn er zoveel andere actoren en factoren die werkzaam zijn dat lineaire oorzakelijke verbanden onmogelijk kunnen worden gelegd.

U vraagt of de kunst wel zo sociaal is. Mag ik vooraf erop duiden dat cultuur voor mij een breed begrip is. Kunst is een onderdeel van cultuur. Al eerder heb ik beklemtoond dat kunst voor mij primair geen nuttigheidswaarde hoeft te hebben. Kunst is niet zomaar of vanzelfsprekend een instrument voor maatschappelijke verandering. Het is ook daarom dat ik niet wil tornen aan de artistieke vrijheid. U weet dat wij hiervoor heel veel respect betonen in onze decreten. Bij de beoordeling over artistieke waarde wordt een beroep gedaan op experts. De Vlaamse overheid stelt beurzen ter beschikking die een echte zone van vrijheid creëren voor kunstenaars. En toch zijn er grenzen, en die tellen zeker als een kunstenaar een beroep doet op steun van de gemeenschap. Want dan gaat hij of zij een contract aan. Op zo'n moment ben ik zeker geen pleitbezorger van blanco cheques. Dan telt voor mij ook een toets aan de maatschappelijke relevantie. Maar ook hier vertrouw ik in overgrote mate op advies- en beoordelingscommissies.

Ik wil uw concrete vraag of kunst wel zo sociaal is, toch ook grotendeels positief beantwoorden. Het zou u verbazen, mocht ik er negatief op antwoorden. Ja, kunst heeft bijna altijd een sociale dimensie. Deze kan zich op heel veel manieren uiten: als happening, als discussiepunt, als voorwerp van affectie, bewondering, extase, als bron voor emoties, geluk, kwaadheid, ontroering. En ja – om al op uw volgende vraag te anticiperen – uiteraard zijn dit individuele gevoelens. Uiteraard vormen cultuur en zeker kunst een brug naar de allerindividueelste emotie.

Maar, mijnheer Arckens, heel vaak maar niet noodzakelijk biedt een omgeving van andere mensen nog iets extra: een gedeelde ervaring, een versterking of verdieping van wat individueel wordt verwerkt. Het sociale of het in gemeenschap zijn kan verrijken, verdiepen, verbreden en de emotie van en door kunsten intenser maken. Uiteraard bent u een participant als u alleen geniet van kunst of cultuur ondergaat. Maar samen is het vaak zoveel plezanter, interessanter en dus rijker.

Misschien vind ik in uw vraag de ondertoon waarmee ook onze Open Vld-collega's me confronteren. Neen, mijnheer Arckens, ik wil niet iedereen verplichten tot participatie. Dit is immers altijd een contradictio in

terminis en contraproductief. Maar sta me toe om hier de ondertussen bekende boutade te vermelden: participatiebeleid is iedereen de kans tot participatie geven en dus ook de kans om neen te zeggen. Te veel mensen hebben momenteel geen kans om ja te zeggen. Daarover gaat mijn participatiebeleid: de mogelijkheid creëren om ja te zeggen.

Uw volgende vraag beantwoord ik heel gemakkelijk: ja, ik kan best leven met mensen die bewust neen zeggen tegen een bepaald aanbod. Maar die hebben dan wel de kans. Ik doe thuis heel vaak een aanbod en ik heb er geen enkel probleem mee als men neen zegt op een van die aanbiedingen die ik doe om, voor alle duidelijkheid, te genieten van kunst en cultuur.

U kunt wel voorspellen dat ik uw laatste subvraag onmogelijk met ja kan beantwoorden. Uiteraard is er nog niet voldoende differentiatie. Als u mijn bijdrage in het boek hebt gelezen, dan weet u hoeveel uitdagingen ik nog stel aan het Vlaamse cultuurbeleid. Ook geef ik graag toe dat mijn werk niet is afgerond en dat ik zonder veel problemen nog jaren kan blijven investeren in meer en beter cultuurbeleid. De uitdaging om het aanbod beter op de vraag te laten 'klikken' staat daarbij centraal. Maar ik hoop dat u, ook door het lezen van dit boek, beaamt dat we de voorbije jaren erg veel en meestal ook succesvolle inspanningen hebben geleverd.

Mijnheer Arckens, in de tweede vraag gewaagt u van een "totaal gemiste kans", omdat ik vooral zou hebben gehamerd op het percentage mensen dat participeerde en me niet zozeer bekommerde om – en ik citeer u: "De zin van ons bestaan symboliseren in een richting die ons wegen aanbrengt naar het verhevene en ons tevens troost kan bieden in een troosteloze wereld." Sta me toe dat ik daarvan even duizel, zelfs ik. Maar toch waag ik ook hier een poging tot antwoord.

Ik ben echt niet degene die hamerde op een percentage participanten. In uw vorige vraag deed u dat trouwens zelf en u kon uit mijn antwoord afleiden dat het aantal deelnemers voor mij maar één indicator is. Zo vaak heb ik geprobeerd om mijn visie op participatie uit te leggen: het grote belang van deelnemen en deelhebben, het belang van verdieping en verbreding, het belang van de combinatie algemene maatregelen en specifieke beleidsvoering. U kunt en mag mijn participatiebeleid niet minimaliseren tot het aantal mensen dat aan sommige kunstenproducties deelneemt. In mijn gelaagde visie op participatie legde ik altijd en overal de nadruk op het deelhebben. Daarmee druk ik op een heel hoge intensiteit van cultuur- en kunstenbeoefening. Dit overstijgt het eerder consumptief van een aanbod genieten, waarmee trouwens niets mis is.

Het is ook een beetje paradoxaal dat u met uw vraag de kunsten instrumentaliseert als bijna een therapie voor

alomtegenwoordig menselijk leed. Ik wil deze relatie niet minimaliseren of ridiculiseren, maar ik herhaal dat kunst en bij uitbreiding cultuur voor mij primair geen instrumenten zijn, ook niet voor de bestrijding van individueel menselijk ongeluk. Wel dragen kunsten en cultuur in zich zoveel mogelijkheden, vooral de kans om erdoor gelukkig te worden. Voor mij zijn de kunsten en cultuur belangrijk omdat ze zowel het individu als de gemeenschappen gelukkig en gelukkiger kunnen maken. Dat is een offensief en optimistisch standpunt. Maar dat betekent niet dat kunsten en cultuur ook zomaar als medicijn tegen chagrijn bijvoorbeeld kunnen worden toegediend.

Mijnheer Arckens, uw vragen waren breed, soms bijna metafysisch. Ik hoop dat ik u in dit korte bestek toch een voldoening gevend antwoord gaf.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de uitvoering van het Schoolsportdecreet, wat betreft het Follo-project

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, bij decreet van 13 februari 2009 werd het schools en naschools sporten voor leerlingen uit het basis- en secundair onderwijs georganiseerd. Het decreet van 1 december 1993 en zijn uitvoeringsbesluiten houdende erkenning en subsidiëring van de Stichting Vlaamse Schoolsport (SVS) werd opgeheven.

Op de website van Bloso, op de pagina 'De Schoolsport in Vlaanderen', lezen we dat in uitvoering van het decreet van 1 december 1993 in de schoot van Bloso het Vlaams Bureau voor Schoolsport op 1 februari 1996 werd opgericht. Dat bureau werd opgericht om het samenwerkingsverband tussen Bloso en de Stichting Vlaamse Schoolsport optimaal te regelen.

De Follo's – leerkrachten Lichamelijke Opvoeding met een flexibele opdracht – spelen een belangrijke rol in het samenwerken van scholen met lokale sportclubs. Dat is een zeer waardevol project, omdat jongeren toeleiden naar sportclubs op zich een hele uitdaging is. Om meer doorstroming te creëren en om jonge kinderen meer aan het sporten te krijgen, is alle ondersteuning en hulp welkom.

De Follo's moeten proberen jongeren meer en beter te begeleiden, om zo de weg naar de sportclub te vinden. De Follo's worden tot op heden aangestuurd door het Vlaams Bureau voor Schoolsport. Dat is een waardevol project. Zelfs onze Nederlandse collega's hebben dat

opgemerkt. Zij zijn vaak voorlopers op sportgebied, maar waren zodanig gecharmeerd door dit Vlaamse project dat zij het met succes gekopieerd hebben. Op dit ogenblik combineren meer dan 200 leerkrachten lichamelijke opvoeding er hun lesopdracht met de begeleiding van leerlingen naar sportbeoefening en naar de sportclub. In Vlaanderen is dat aantal blijven steken op iets meer dan twintig leerkrachten.

Ik denk dat scholen heel graag willen meewerken aan de projecten om jongeren meer naar sportclubs te krijgen, maar ze hebben daar natuurlijk ook de nodige ondersteuning voor nodig.

In het basis- en secundair onderwijs werd tijdens deze legislatuur gestart met het project 'brede school met sportaanbod'. Kortom: ook tijdens deze legislatuur werden heel wat initiatieven genomen om schoolgaande jongeren bewust te maken van het belang en het nut van gezond en gestructureerd sporten.

Mijnheer de minister, is het Vlaams Bureau voor Schoolsport nog actief? Zo ja, wat is de samenstelling? Wie zit het bureau voor? Aan welke rechtsgrond ontleent dit bureau zijn bestaan na de opheffing van het decreet en besluit op de erkenning en subsidiëring van SVS?

Hoe wordt de samenwerking tussen Bloso en de nieuwe Stichting Vlaamse Schoolsport, die in het kader van het nieuwe Schoolsportdecreet zal worden gesubsidieerd, geregeld? Werden desbetreffend afspraken gemaakt met uw collega van Onderwijs?

Werd het Follo-project recent nog geëvalueerd? Zo ja, wat zijn de bevindingen? Zo nee, hebt u nog plannen in die richting? Wat is de situatie van het Follo-project na de goedkeuring van het Schoolsportdecreet? Zal het Follo-project verder blijven bestaan? Zo ja, door wie en op welke wijze zullen de leerkrachten worden aangestuurd? Met welke opdrachten worden zij belast? Voorziet u desgevallend in een uitbreiding van het project?

Wat zijn na drie jaar uitvoering van het project 'brede school met sportaanbod' de resultaten op het werkveld? Worden de Follo's ingeschakeld in dit project? Wat is de impact ervan op het bredeschoolproject? Is er een verschil in resultaat merkbaar tussen brede scholen met en zonder Follo's?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, collega's, het Vlaams Bureau Schoolsport werd opgericht om de samenwerking te coördineren tussen het Bloso en de Stichting Vlaamse Schoolsport voor alle initiatieven die te maken hebben met jeugdsportpromotie voor schoolgaande jeugd en studenten. Het Bureau Schoolsport is samengesteld uit de leidend ambtenaar,

het afdelingshoofd sportpromotie en twee ambtenaren van de afdeling sportpromotie van het Bloso, de voorzitter van de raad van Bestuur, de algemeen directeur en twee provinciale coördinatoren van de Stichting Schoolsport.

Om een samenwerking te organiseren, hoeft uiteraard geen rechtsgrond te hebben, mevrouw Rombouts – gelukkig maar. Er zijn heel veel organisaties die gewoon bijeenkomen op basis van het recht op vrij vergaderen en verenigen.

Hoewel dit overlegorgaan niet meer als dusdanig opgenomen is in het nieuwe Schoolsportdecreet, is het een forum waar overleg en afstemming gebeurt over de verschillende schoolsportinitiatieven van Bloso en SVS, over de Follo-projecten, over de projecten brede school en dergelijke meer. Beide partners ervaren de meerwaarde van het overleg en vinden het dan ook belangrijk dat het op regelmatige tijdstippen kan plaatsvinden.

Het nieuwe Schoolsportdecreet bepaalt dat Bloso vertegenwoordigd is in de opvolgingsgroep die advies uitbrengt aan de Vlaamse Regering over de ingediende jaarplannen en jaarverslagen van de vereniging voor schoolsport die kan worden gesubsidieerd. Artikel 3, derde lid, van het decreet stipuleert dat tussen de SVS en de Vlaamse Regering een subsidieovereenkomst wordt gesloten. In die subsidieovereenkomst is opgenomen dat het de vereniging vrij staat een samenwerkingsprotocol af te sluiten met Bloso.

De laatste globale evaluatie bij verschillende betrokkenen in het Follo-project, de Follo's zelf, maar ook SVS, Bloso, de scholen en de gemeentelijke sportdiensten, dateert van 2006. De algemene indruk was dat dit een bijzonder waardevol project was, dat mits een aantal bijstellingen best gecontinueerd en zelfs verder uitgebreid zou worden. Die aanbevelingen rond de inpassing van de Follo's in brede schoolprojecten met sport die duidelijk zijn ingebed in lokale netwerken, en een uitbreiding van het aantal voltijdse equivalenten, werden ook in de praktijk omgezet.

U dacht dat er geen stijging was van het aantal Follo's, mevrouw Rombouts, maar u vergist zich. Er is een groei van 30 procent. We zijn namelijk van 20 naar 26 Follo's gegaan.

Daarnaast gebeurt bij de leerkrachten die worden ingeschakeld in het project 'brede school met sportaanbod' via een halftijdse detachering een jaarlijkse evaluatie. Indien nodig wordt bijgestuurd of worden nieuwe mensen gecontracteerd. Buiten die 26 Follo's zijn er dus ook nog andere leerkrachten bezig met schoolsportprojecten.

Het is zeker de bedoeling het bredeschoolproject ook in de toekomst voort te zetten. Daartoe wordt binnen de begroting Sport een jaarlijks bedrag binnen de dotatie

aan Bloso voor schoolsportpromotie vrijgemaakt. Die is overigens ook fors opgetrokken. De basisopdrachten van de leerkrachten LO die deel uitmaken van dit project zijn de volgende. Eén: uitbouwen en ondersteunen van de regionale schoolsportwerking. Twee: in functie van het maatschappelijke belang van de sport en de schoolsport voor alle jongeren bruggen bouwen tussen de schoolsport en de clubsport, en dat via een brede schoolaanpak. Drie: de link leggen met het vakgebied lo.

De Follo-leerkrachten hebben ondertussen twee werkmodellen uitgewerkt, namelijk Sport Na School (SNS) en Sportsnack. De bedoeling is onder meer om die werkmodellen de komende schooljaren verder te implementeren in zoveel mogelijk Vlaamse scholen.

Zoals daarnet ook al gesteld, heb ik bij het begin van het schooljaar 2008-2009 bijkomende financiële middelen gereserveerd voor de uitbreiding van het project 'brede school met sportaanbod' en werd het bestaande contingent van 20 Follo-leerkrachten uitgebreid naar 26. Binnen het steunpunt Beleidsrelevant Onderzoek Cultuur, Jeugd en Sport zal binnenkort een nieuwe evaluatiestudie worden opgezet rond de bredeschoolprojecten met sportaanbod, ook die projecten die bestaaf worden met Follo's.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Dank u, mijnheer de minister, voor uw antwoorden. Ik herinnerde mij inderdaad dat er een kleine stijging is geweest. Die stijging is zeer welkom omdat er een duidelijke vraag is en scholen willen meestappen. Maar dat is niet evident als zij geen leerkrachten of Follo's meekrijgen om een dergelijk SNS-passysteem of Sportsnacksysteem te starten. Daar wordt tegen een hele berg aangekeken. Als we dergelijke waardevolle initiatieven willen laten slagen, is er begeleiding nodig. Is uit die evaluatie gebleken dat er nog hogere noden waren? Wordt dit stap per stap verhoogd of op basis van een vraag? Is daarin structureel voorzien?

Minister Bert Anciaux: Dat stond in het actieplan Sport voor Allen. In de stuurgroep werd dat beoordeeld als een belangrijke stap in het kader van het continueren en versterken van de Folloprojecten.

Mevrouw Tinne Rombouts: Is het de bedoeling dat dit stapsgewijs blijft uitbreiden? Of is dit nu één stap geweest, op basis van de noden?

Minister Bert Anciaux: Voor alle duidelijkheid: wij hebben het actieplan Sport voor Allen bijna volledig uitgevoerd. Het komt er nu op aan om voor een vervolg te zorgen. Ik heb daarover al heel wat voorstellen geformuleerd. Wat mij betreft, kan daar vanzelfsprekend een verdere groei uit voortvloeien.

Mevrouw Tinne Rombouts: Vandaag is er met betrekking tot het Bureau een samenwerking, maar niet echt een rechtsgrond. Voor overleg is er geen rechtsgrond nodig. Maar er is geen structuur die stelt dat er overleg moet zijn. Het overleg dat er vandaag is, gebeurt op vrijwillige basis. Hebben zij daar geen werkingsmiddelen voor nodig? Dat is dus iets vrijblijvends? Er is dus geen specifieke structuur voor dat overleg?

Minister Bert Anciaux: Ik vind het wat vreemd dat u het zo stelt. Voor overleg is er inderdaad geen rechtsgrond nodig. De initiatieven worden vanuit Bloso ontwikkeld, in samenspraak met SVS. Daarvoor bestaan tussen de verschillende organisaties protocollen die deze samenwerking regelen. Het is logisch dat je maar tot resultaat kunt komen als je de verschillende spelers van school-sport bij elkaar brengt. De uitvoering daarvan behoort tot het IVA Bloso. Het is een onderdeel van de beleidscultuur die we overal ontwikkelen. Al die projecten worden in samenspraak met de partners op het terrein uitgevoerd. De werkingsmiddelen worden door Bloso betaald.

Mevrouw Tinne Rombouts: Er is dus geen extern bureau meer. Bloso en SVS overleggen samen, waarbij beide tot de coördinatie kunnen bijdragen, maar de coördinatie ligt bij Bloso.

Minister Bert Anciaux: Dat klopt.

Mevrouw Tinne Rombouts: Is er een officiële overlegstructuur met een voorzitter en dergelijke? Hebt u daar zicht op?

Minister Bert Anciaux: U zei zelf dat er geen rechtsgrond is. Officiële structuren zijn er dus niet. De betrokkenen zijn aanwezig. Het overleg is paritair samengesteld. Ik heb die samenstelling gegeven. Ik zie daar geen probleem. De samenwerking loopt goed. Ik vind ook niet dat je alles wat in de samenleving gebeurt, moet regelen.

Mevrouw Tinne Rombouts: Vroeger was er een decretale grond. Er was een bureau opgericht om de samenwerking uit te bouwen. En er waren doelstellingen waaraan beide moesten voldoen. Als dat nu wegvalt, hoe vang je dat op?

Minister Bert Anciaux: Het is in de praktijk niet weggevallen. De samenwerking is prima.

Mevrouw Tinne Rombouts: Ik heb nog een laatste vraag. Het is belangrijk dat de leerkrachten worden ondersteund. U haalt zelf aan dat er naast de Follo's nog andere leerkrachten meedoen. Doen die dat volledig op basis van vrijwilligheid? Onder welke categorie of onder welk statuut moet ik die leerkrachten zien? Wat bedoelde u daar precies mee?

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, wij hebben heel wat projecten in het kader van brede school.

Daardoor hebben die scholen middelen om een herschikking te doen en een aantal leerkrachten andere opdrachten te geven. Die houden voor 100 percent hun statuut.

Mevrouw Tinne Rombouts: Dat zijn dan de leerkrachten in het kader van het brede school-project?

Minister Bert Anciaux: Ja. Buiten de Follo's.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, en tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over de behandeling van personen met een handicap bij bepaalde culturele evenementen

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Ik verwijs naar mijn vraag om uitleg en het antwoord van minister Anciaux in de commissie voor Cultuur van 13 maart 2008, nu alweer een jaar geleden.

De minister zei toen: “De vaststelling dat nog steeds zo veel mensen wel willen participeren, maar in de praktijk niet de vrije keuze hebben om ook effectief te participeren, blijft schrijnend en totaal onaanvaardbaar en onrechtvaardig. Het systematisch opsporen en ook slechten van participatiedrempels is daarom een absolute prioriteit in mijn cultuur-, jeugd- en sportbeleid.”

Nu, een jaar later, had ik graag een update gekregen met betrekking tot de initiatieven, vermeld in het antwoord op 13 maart 2008.

Mijnheer de minister, wat doen we met culturele actoren of groepen die volledig met eigen middelen werken, dus zonder subsidies vanwege de Vlaamse overheid? Hoe kunnen wij hen ertoe aansporen om ook toegankelijk te zijn? Daarbij maak ik een onderscheid tussen mensen met een fysieke handicap waar het gaat over de toegankelijkheid van de omgeving, en mensen met een sensorische handicap waar het gaat over de toegankelijkheid van informatie. En dit zonder dat telkens weer vervelende last-minutediscussies moeten plaatsvinden.

Ik verwijs naar hoe wij behandeld werden door de entourage van Geert Hoste naar aanleiding van zijn reeks voorstellingen ‘Geert Hoste regeert’ in onder andere het Capitole eind vorig jaar. Ik zou met mijn partner en een groep vrienden (waaronder enkele doven en slechthorenden) de voorstelling bijwonen op 28

december 2008. Ruim anderhalve maand op voorhand nam mijn medewerkster contact op met het Capitole Gent ten einde toestemming te vragen om een tolk mee te nemen en dit ook verder praktisch te regelen. Het Capitole reageerde positief maar stelde dat toestemming gevraagd moest worden aan Geert Hoste. Hierop werden we weken aan het lijntje gehouden. Uiteindelijk, in de dagen voorafgaand aan de voorstelling, kregen we het antwoord dat het oké was. Hierdoor was er nauwelijks tijd over voor de tolk om zich fatsoenlijk voor te bereiden. Laat staan dat er bekeken kon worden waar de tolk het beste kon staan. In de uren voor het begin van de voorstelling bleek dat ik samen met drie andere doven en slechthorenden helemaal achteraan zou moeten gaan zitten, samen met de tolk, op de plaats voorbehouden aan rolstoelgebruikers.

Ik verzette me hiertegen omdat ik dan niet samen met mijn partner en vriendengroep zou kunnen gaan zitten. En omdat we hiermee weer op het laatste moment werden geconfronteerd, terwijl wij hen nochtans ruim vooraf hadden gecontacteerd opdat een en ander deftig zou kunnen worden geregeld. U mag mij niet verkeerd begrijpen, ik heb niets tegen de plaats van de rolstoelgebruikers op zich, maar de manier waarop dit gebeurde.

Het plannetje om mij achteraan in de zaal te zetten, viel trouwens in duigen omdat er blijkbaar geheel onverwacht enkele rolstoelgebruikers waren komen opdagen, waardoor er geen plaats meer overbleef voor mij en de tolk. Ik hoorde trouwens via de tolk dat gevloekt werd omdat die rolstoelgebruikers toch wel even vooraf hadden mogen melden dat ze zouden komen. Mijnheer de minister, sinds wanneer moeten rolstoelgebruikers toestemming vragen om naar een voorstelling te gaan kijken in een zaal die sowieso toegankelijk is? De infrastructuur van het Capitole werd trouwens mee betaald door de stad Gent en de provincie Oost-Vlaanderen.

Ik wil benadrukken dat de staf van het Capitole er alles aan deed om te bemiddelen en dat de onwil vooral van de kant van de entourage van Geert Hoste kwam. Aangezien het niet de eerste keer was dat ik zo door Geert Hoste werd behandeld – ik maakte tot mijn spijt hetzelfde mee in 1996 tijdens de Gentse Feesten – maakten we een deal: ik ging akkoord met het voorstel dat de tolk vlak voor ons zou zitten in een doorloopruijnte, op voorwaarde dat ik een gesprek kon hebben met Geert Hoste na de voorstelling. Dus de tolk stond niet op of vlak voor het podium. Ik wil wel opmerken dat er in die doorloopruijnte amper plaats was om een stoel te zetten, laat staan een tolk te laten plaatsnemen met het gezicht naar ons toe. De tolk heeft in zeer oncomfortabele omstandigheden moeten werken.

Na de voorstelling bleek Geert Hoste verdwenen te zijn, maar mij werd toegezegd dat een afspraak zou worden geregeld in het vroege voorjaar, nadat hij terug zou zijn

van zijn jaarlijkse vakantie. Inmiddels zijn we in april en nog steeds wordt mijn medewerkster aan het lijntje gehouden. U begrijpt dat de maat vol is. Ik vind dit gewoonweg een schande. Ik weet dat het anders kan. Ik verwijs naar bijvoorbeeld Alex Agnew, Kommil Foo en vele anderen. Vaak komt het aan op de attitude die men heeft ten aanzien van participatie van personen met een handicap.

Daarom mijn tweede vraag aan de ministers: hoe denken zij dit probleem in de toekomst te kunnen aanpakken zodat mensen met een handicap zonder onnodige discussies en zonder gevloek kunnen deelnemen aan culturele evenementen in Vlaanderen?

Tot besluit en voor alle duidelijkheid: de pers heeft mijn vraag opgepikt via de persoverzichten van het Vlaams Parlement en heeft mij gecontacteerd, niet andersom, in tegenstelling tot wat Geert Hoste zegt. Ik wil aansluitend graag duidelijk maken dat ik het jammer vind dat de pers hier op gesprongen is, want dat hebben ze echt gedaan. Tegelijkertijd heeft men zeer weinig aandacht voor voorbeelden van goede praktijken, zoals Kommil Foo, Alex Agnew, Clouseau, Will Tura, Studio 100 en vele anderen. Bij deze wil ik mijn welgemeende waardering uitdrukken voor artiesten en zangers die wel hun best doen om iedereen zo goed mogelijk te betrekken bij hun voorstellingen.

Ik kom van een workshop met dove leerlingen van het middelbaar buitengewoon onderwijs. Ik heb dit voorval voorgelegd en gevraagd of ze dit overdreven vonden. Ze antwoordden dat ik gelijk had. Dit wilde ik even meedelen. Ik ben benieuwd naar uw antwoord, mijnheer de minister.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Beste leden, mevrouw Stevens, eerst en vooral wil ik u danken voor uw vraag en volharding. Kansen tot participatie is, zoals u ondertussen weet, een belangrijk stokpaardje binnen mijn cultuur-, jeugdwerk- en sportbeleid. Ook bij u merkte ik de voorbije jaren de bezorgdheid omtrent de vrijetijds-participatie van kansengroepen. We investeerden de afgelopen jaren vanuit het cultuur-, jeugd- en sportbeleid sterk in het wegwerken van participatiedrempels. Met het Participatiedecreet steken we sinds vorig jaar nog een extra, noodzakelijk, tandje bij.

Helaas duidt uw persoonlijke anekdote ons nogmaals pijnlijk op het feit dat we nog lang niet aan een eindstation zijn, dat we nog lang en bijkomend zullen moeten investeren in participatiedrempels allerhande. Uw vraag naar een update van bepaalde beleidslijnen is dus volledig terecht.

Zoals we in maart 2008 vaststelden, en zoals u in uw toelichting zonet hebt aangegeven, zijn er in de participatie

van personen met een handicap vaak twee cruciale drempels waaraan gewerkt moet worden. Een eerste is de effectieve of praktische toegankelijkheid van culturele evenementen en/of de informatie ertoe. Een tweede drempel zit voornamelijk in de 'hoofden' van de organisaties en gaat over de ervaring met en kennis over de leefwereld van personen met een handicap, hun leefwereld en omgeving. Deze kennis en ervaring zijn heel bepalend voor de openheid van organisaties om drempelverlagende initiatieven te nemen. Het gaat namelijk meestal niet om slechte wil, maar om een gebrek aan knowhow en ervaring die organisaties verhindert om maatregelen te treffen.

Het gaat dus binnen mijn participatiebeleid om een tweesporenbeleid: concrete drempelverlagende maatregelen nemen en realiseren enerzijds en sensibiliserend werken anderzijds. Dit tweesporenbeleid probeer ik niet enkel via projecten en impulsen op te zetten, maar wil ik ook zo veel mogelijk structureel verankeren.

Ik bespreek hier dan ook graag een aantal initiatieven die ik op 13 maart 2008 reeds aanhaalde maar die ondertussen een stap verder hebben gezet, alsook de nieuwe maatregelen die inmiddels genomen zijn. Zoals gevraagd, coördineer ik in dit antwoord vandaag ook de gegevens van minister Van Brempt, aan wie u dezelfde vraag stelde.

Ik wil om te beginnen aanstippen dat ik veel belang hecht aan een stevig middenveld dat ook in dit verband de vinger aan de pols kan houden en krachtige signalen de wereld in kan sturen. In diverse decreten voor jeugd, sport en cultuur ondersteunen we bij traditie een veelheid aan verenigingen en instellingen van en voor personen met een handicap. Binnen cultuur en met name in het sociaal-cultureel volwassenenwerk alleen al, gaat dit om meer dan 4 miljoen euro op jaarbasis.

Ook andere structurele maatregelen werden recent op de sporen gezet. Ik verwijs naar de opstart van Luisterpuntbibliotheek voor blinden, slechtzienden en mensen met leesbeperkingen. Recent hebben we samen met deze bibliotheek 2000 Daisyspelers aangekocht die worden verspreid in rust- en verzorgingstehuizen. Op die manier werken we leesdrempels weg van oudere mensen die met leesbeperkingen worden geconfronteerd. Via het Participatiedecreet geven we kansen aan projecten die leiden tot actieve participatie van personen met een handicap of een sensibiliserende voortrekkersrol kunnen spelen. Ik denk bijvoorbeeld aan het project 'De Groene Varen' uit Turnhout, waar personen met een handicap, in samenwerking met bijvoorbeeld het deeltijds kunstonderwijs, samen kunst kunnen maken, of aan het sensibilisatieproject 'Art in the Dark' van Blindenzorg Licht en Liefde.

Het Participatiedecreet geeft ook kansen aan gemeenschapscentra om specifieke omkaderende initiatieven te nemen voor kansengroepen. Hiervoor hebben we in

500.000 euro voorzien. In het najaar van 2008 werd dit hoofdstuk voor de eerste keer geconcretiseerd. Van de 28 aanvragen realiseerde één derde specifiek initiatieven in het kader van de toegankelijkheid van personen met een handicap.

In hetzelfde Participatiedecreet werd in een hoofdstuk vastgelegd dat een aantal expertiseverenigingen een specifieke opdracht kregen om verenigingen bij te staan inzake participatie. Ik heb met de vzw Intro, die van toegankelijkheid haar missie maakt, een overeenkomst afgesloten voor de periode 2008-2012.

Jaarlijks ontvangt Intro 50.000 euro om verenigingen te ondersteunen bij het wegwerken van participatiedrempels. Concreet gaat het om het informeren en sensibiliseren van onze sectoren en om mee te zorgen voor een grote bekendheid van initiatieven die inspanningen leveren om toegankelijk te zijn. Met Intro werd ook afgesproken om jaarlijks of tweejaarlijks een specifieke subsector grondig aan te pakken.

In eerste instantie ging het over de Cultuurcentra, waar we de aanschaf en installatie van 'ringleidingen' in een stroomversnelling hebben gezet. In het najaar van 2008 heb ik met mijn administratie de mogelijkheid tot cofinanciering voor een ringleidingsysteem aangeboden aan de cultuurcentra. Cultuurcentra konden een subsidie tot 2500 euro ontvangen om zo'n systeem aan te kopen en, indien zij opteren voor een permanent systeem, het te laten installeren.

Het doel van deze subsidie was dubbel. Enerzijds bieden we op deze manier een extra financiële mogelijkheid aan cultuurcentra om een ringleidingsysteem aan te schaffen. De totale kostprijs, met installatie, van dit systeem kan tot ongeveer maximaal 4000 euro gaan, maar anderzijds heeft deze maatregel vooral ook een sensibiliserend effect voor de cultuurcentra. Velen kenden het principe of zelfs het bestaan van dit systeem niet. Via deze maatregel zullen nog in 2009 48 cultuurcentra in Vlaanderen en Brussel over een ringleidingsysteem beschikken.

Intro wordt als organisatie ook in haar basiswerking gesubsidieerd vanuit het Vlaamse gelijkekansenbeleid. Deze subsidie zorgt er onder meer voor dat Intro kan voorzien in de coördinatie van haar uitgebreide werking, maar stelt Intro ook in staat om te kunnen investeren in het actief zoeken naar en mee uitwerken van innovatieve technieken om een integrale beleving voor de verschillende doelgroepen mogelijk te maken en blijvend te verbeteren.

Op het vlak van sensibilisering vermeldde ik vorig jaar het participatieproject van Vijftact. Vijftact is een samenwerkingsverband van vijf vormingsinstellingen: Centrum ZitStil, Fevlado-Diversus, Gezin en Handicap,

Sig en de Vlaamse Dienst Autisme. Vijftact heeft een structurele werking binnen het decreet op het sociaal-cultureel volwassenenwerk waarbij het sensibiliserings-initiatieven opzet en zijn kennis en expertise inzet om ondersteuning te bieden rond integratie en inclusie. In 2008 startte Vijftact ook een participatieproject op. Dit project is ondertussen uitgemond in de publicatie 'Iedereen een label?'. In deze brochure zijn vier wetenschappelijke stukken over het labelen van personen hertaald naar een voor iedereen leesbare tekst. De brochure belicht labeling vanuit filosofische, sociologische, antropologische en sociaalpsychologische invalshoeken.

Ook binnen het Participatiedecreet is de vzw Dēmos verankerd als participatie-instelling. Dēmos vertrekt vanuit de leefwereld en het perspectief van kansengroepen en versterkt de participatie van deze groepen aan cultuur, jeugdwerk en sport. Dit voorjaar organiseerde Dēmos onder andere 'ALL INCLUSIVE', een studiedag rond kunsteducatie en publieksbemiddeling voor personen met een handicap.

Het totaal aan maatregelen die ik de afgelopen legislatuur rond participatiedrempels heb genomen, zijn inderdaad vooral te situeren binnen de gesubsidieerde vrijetijdssector. Uiteraard zijn publicaties en studiedagen toegankelijk voor iedereen, dus ook voor de niet gesubsidieerde organisaties. Maar in de feiten wordt voornamelijk het netwerk van gesubsidieerde organisaties bereikt.

Stilaan geraakt de meer commerciële sector steeds meer bekend en vertrouwd met de doelstellingen van het cultuurbeleid. En stilaan geraakt hij hierdoor ook meer besmet – in positieve zin. Hier speelt bijvoorbeeld de beleidslijn rond cultuurindustrie een belangrijke rol. We zijn er ons echter heel erg van bewust dat we ook hier maar stap voor stap vooruitgang kunnen boeken. Trajecten rond armoede en vrijetijdsparticipatie leren ons dat er ook in deze sectoren gesprekspartners zitten: partners die vaak, net zoals in de gesubsidieerde sectoren, op zoek zijn naar kennis en ervaring om rond publieksbemiddeling voor bepaalde doelgroepen te werken. Ik denk dat we de komende jaren steeds meer ook deze organisaties moeten kunnen informeren en betrekken bij ons participatiebeleid. Het Participatiedecreet kan hier mogelijkheden voor bieden.

Minister Van Brempt organiseerde recent voor de tweede keer een inclusief toegankelijke voorstelling. Nadat ter gelegenheid van de eerste Vlaamse Week van Universal Design eind 2007 een inclusieve voorstelling van Bart Peeters werd georganiseerd, werd in dit voorjaar de voorstelling 'Eelt' van Wouter Deprez georganiseerd. In samenwerking met Intro werden de nodige voorzieningen getroffen om dit evenement toegankelijk te maken voor de verschillende doelgroepen. Er werd dus zowel gezorgd voor een locatie die fysiek toegankelijk was als voor de inschakeling van tolken Vlaamse Gebarentaal

die plaatsnamen op het podium. Het gebruik van voelstoelen, van een ringleiding en de assistentie door de Intro-vrijwilligers zorgde ervoor dat zo veel mogelijk hindernissen voor een optimale beleving van het evenement werden weggenomen.

Met de organisatie van deze evenementen, die als zeer geslaagd worden ervaren, wil minister Van Brempt aantonen dat het mogelijk is om voorstellingen ook integraal toegankelijk te maken voor personen met een handicap. Deze speciaal georganiseerde inclusieve evenementen zijn nog maar een eerste stap. In de toekomst moet het vanzelfsprekend worden dat personen met een handicap zonder problemen naar culturele evenementen kunnen gaan.

Ook werkte minister Van Brempt de voorbije legislatuur aan de realisatie van een vernieuwde toegankelijkheidsregelgeving die ervoor zal moeten zorgen dat ook cultuurcentra in de toekomst meer fysiek toegankelijk zullen worden.

Beste mevrouw Stevens, beste collega's, ik hoop dat ik met dit antwoord duidelijk heb kunnen maken dat, hoewel we nog een lange weg af te leggen hebben, er al heel wat geïnvesteerd wordt, er al veel maatregelen genomen worden en er steeds meer en steeds betere praktijken als voorbeeld naar voren kunnen worden geschoven. Helaas halen deze investeringen en 'good practices' vaak minder vlot de pers dan de, vaak terecht, aanklacht van situaties waarin mensen met de ontoegankelijkheid van bepaalde initiatieven worden geconfronteerd. Ik vind het bijzonder spijtig dat zulke situaties zich voordoen. Ik hoop dat de mensen hun gezond verstand zullen gebruiken om in de toekomst dergelijke vernederende situaties te vermijden.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik ben heel blij om te vernemen dat er de afgelopen tijd een waslijst aan initiatieven was. Het is mooi om zien. U hebt zeker niet stilgezeten en uw collega, minister Van Brempt, evenmin. U hebt samen veel positieve zaken in beweging gezet.

Ik besef dat we er nog lang niet zijn. Er is nog veel werk aan de winkel. U zei dat het niet altijd een kwestie van onwil is en dat klopt wel, maar in dit specifieke geval is er wel sprake van onwil, want bij dezelfde persoon zijn al tweemaal dezelfde dingen gebeurd. U kent het spreekwoord 'een ezel stoot zich geen tweemaal aan dezelfde steen'. Toch is dat hier gebeurd. Het is uitzonderlijk. Sommige mensen betreuren het toch.

We moeten ons zeker concentreren op waar het wel goed gaat. Ik ben dankbaar dat er toch wel mensen zijn

die hun goede wil tonen. Samen met u hoop ik dat op termijn initiatieven een positief effect zullen hebben. We moeten echter samen nog timmeren aan de weg. We zijn er nog lang niet. Ik hoop dat men in de toekomst dergelijke negatieve ervaringen vermijdt. Ik denk dat ik spreek in naam van alle personen met een handicap die dergelijke zaken meemaken. Ik hoop dat het snel verleden tijd wordt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Rudi Daems tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het draagvlak en de inplantingscriteria voor terreinen voor gemotoriseerde sporten

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de voorzitter, ik dank u voor het feit dat u op het Bureau een positief advies hebt gegeven over mijn interpellatieverzoek. Als ik me niet vergis, is het ook mijn eerste interpellatie aan u, mijnheer de minister. Het zal ook de laatste zijn tijdens deze legislatuur.

Mijnheer de minister, dit dossier ligt me na aan het hart. Ik volg het al een jaar of tien, ook tijdens een vorig leven. Ik heb daarover met toenmalig collega Bekaert moeilijke en soms ook wel minder moeilijke momenten meegemaakt. Ik was eigenlijk niet van plan hierover een interpellatie te houden tot ik het antwoord las op de vragen om uitleg van de heer De Loor en de heer De Klerck van een aantal weken geleden. U moet me maar tegen spreken als ik het mis heb, maar tussen de regels lees ik eigenlijk dat u de oorspronkelijke filosofie van het plan voor multifunctionele lawaaisporten, waarin wordt gesteld dat de lasten en lusten gespreid zouden worden en waarbij zou worden gezocht naar een draagvlak over heel Vlaanderen, wat laat varen. Dat is toch mijn lezing van uw, ook vroegere, antwoorden in het Vlaams Parlement. Ik heb het gevoel dat u die idee vooral laat varen voor Vlaams-Brabant. U blijft de hoop uitspreken voor Oost- en West-Vlaanderen, ook al zegt u nu dat er een tijdelijke oplossing in de maak is voor West-Vlaanderen via een locatie in het achterhavengebied van Zeebrugge.

Ik kan me eerlijk gezegd echter niet van de indruk ontdoen dat we, als de zaak zich doorzet, in een situatie zullen belanden waarbij de terreinen in Limburg nagevoeg allemaal geregulariseerd of vergund zullen worden, en waarbij mogelijk Antwerpen een flink deel van de koek zal krijgen. Daardoor zal de druk vooral in deze twee regio's terecht komen. Als ze consequent zijn in de uitvoering van het oorspronkelijke idee van de Vlaamse Regering, worden ze mogelijk de enige twee provincies

die worden opgezadeld met de volledige last, en misschien voor een deel ook de lust. Ik kan u nochtans verzekeren dat ook in de regio die ik het best ken, en die ter zake het meest in de actualiteit staat – de Voorkepen en Antwerpen – het draagvlak behoorlijk beperkt is. U hebt dat ook mogen vaststellen. In de zomer van vorig jaar waren er toch wel indrukwekkende manifestaties voor het terrein Kraaienhorst in Brecht. Er waren ook heel wat bezwaarschriften en acties in verband met het terrein Rooiveld in Westerlo. Als klap op de vuurpijl werd onlangs een behoorlijk negatief advies geformuleerd door de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening, die in verband met het terrein Rooiveld kortweg stelt dat de voorgestelde locatie voor Westerlo niet eens strookt met de beslissing over de inplantingscriteria van de Vlaamse Regering. Bovendien stelt de commissie dat er op basis van het openbaar onderzoek en de andere acties kan worden besloten dat er compleet geen draagvlak is om dat terrein te gebruiken.

Ik stond sowieso al redelijk sceptisch ten aanzien van die aanpak om te zoeken naar terreinen in openruimtegebieden. Ik heb het nu niet alleen over Brecht of over Westerlo. Een paar jaar geleden was er ook een probleem in Boutersem-Bierbeek en in het Oost-Vlaamse Oosterzele. Ik ben geneigd te zeggen dat die criteria niet kunnen voldoen om te zorgen voor een verantwoorde inplanting van dat soort terreinen in Vlaanderen.

Mijnheer de minister, ik wil u in de eerste plaats vragen of u en de regering bereid bent om een aantal van de afwegingen en criteria, die destijds werden geformuleerd en die ook zeer nobel waren, eventueel te herzien. Misschien moeten we meer zoeken naar terreinen waar de verstoring al zeer groot is, zoals grote knooppunten met weinig bewoning, of eventueel havengebieden, als de druk op de natuur er niet te groot is. Bent u en de regering bereid om deze criteria opnieuw te bekijken om het hele zaakje aanvaardbaar te maken voor een groot deel van de Vlaamse bevolking? In uw antwoord van enkele weken geleden lees ik ook dat u nog tijdens deze legislatuur met een non-paper naar de regering zult stappen en voor Oost- en West-Vlaanderen nog spijkers met koppen wilt slaan. Wat Vlaams-Brabant betreft, blijft u iets meer op de vlakte. Ik ben benieuwd of dat gebeurd is, of dat u dat nog van plan bent tijdens de maanden die deze regering nog rest.

De term 'draagvlak' wordt veel gebruikt. De paars-groene regering heeft tijdens de vorige legislatuur gezegd dat ze zou doorgaan, op voorwaarde dat er een voldoende groot maatschappelijk draagvlak bestond voor de inplanting van dergelijke terreinen. In het advies van de provinciale commissie van ruimtelijke ordening van 16 maart 2009 staat dat er uit het openbaar onderzoek en verschillende acties is gebleken dat er hoegenaamd geen draagvlak is voor het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan voor de inplanting ter hoogte van

Rooiveld in Westerlo. Ik heb hetzelfde idee over het terrein Kraaienhorst in Brecht. Welke invulling geeft u aan de term ‘draagvlak’? Volstaat het dat als een dergelijke commissie – toch niet van de kleinste –, stelt dat er geen draagvlak is, het project op die plaats niet kan worden ingeplant? Ik ben benieuwd naar uw antwoord.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, ik sluit me graag aan bij een aantal van de zorgen die in de interpellatie werden geuit. Ik ben ook benieuwd naar het antwoord.

Als er activiteiten worden georganiseerd, reageren de buurtbewoners daar soms nogal snel op. De vraag naar een minimaal draagvlak moet echter wel gesteld worden. Er lopen procedures voor bepaalde gebieden. Het is niet zo dat de buurtbewoners vinden dat de activiteiten die daar nu zijn, en die men in het verleden heeft getoleerd, niet meer mogen plaatsvinden. Mensen vrezen dat als in de andere regio's de plannen niet worden uitgevoerd, de extra druk bij hen zal komen te liggen. Op die manier valt het draagvlak volledig weg. In de twee gebieden die daarnet werden aangehaald, is het draagvlak zeer klein voor de huidige projecten. Als de druk nog eens groter wordt, wordt de zaak zelfs niet meer bespreekbaar en is er helemaal geen draagvlak meer.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer Daems, u zegt dat u de indruk hebt dat ik niet achter de spreiding van de last sta. Dat is compleet onjuist. Ik citeer uit het antwoord van de commissievergadering van 1 april 2009: “Het is echt mijn overtuiging dat de spreidingstabel die door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd, ook moet worden uitgevoerd. Dat betekent dat in de provincies Oost- en West-Vlaanderen en Vlaams-Brabant minstens een permanente omloop met trainingsfaciliteiten voor gemotoriseerde sporten dient te worden aangelegd.” Ik blijf daarachter staan.

Op mijn voorstel heeft de Vlaamse Regering tot op heden zeven terreinen aangeduid als permanente omlopen met trainingsfaciliteiten voor gemotoriseerde sporten. Deze terreinen liggen allemaal in de provincies Antwerpen en Limburg. Op 23 december 2005 kreeg ik de opdracht van de Vlaamse Regering om verder op zoek te gaan naar minstens een terrein in de provincies Oost- en West-Vlaanderen en Vlaams-Brabant en voorstellen ter beraadslaging voor te leggen aan de Vlaamse Regering. Deze doelstelling blijft onverminderd gelden. De Vlaamse Regering stapt dus niet af van het spreidingsplan.

Zoals ik reeds meedeelde in mijn antwoord op de vraag om uitleg van de heren De Loor en De Klerck op 1 april 2009 wordt het dossier van de permanente omlopen opgevolgd door een interne werkgroep bestaande uit een

vertegenwoordiger van mijn kabinet, een vertegenwoordiger van het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media, vertegenwoordigers van Bloso en een door het departement CJSM aangestelde deskundige.

Deze interne werkgroep heeft de opdracht de inventarisatie van mogelijk geschikte terreinen te vervolledigen, te zoeken naar oplossingen en voorstellen te formuleren. De externe deskundige en de interne werkgroep hebben mij onlangs een zeer uitgebreid verslag bezorgd. Uit dit rapport blijkt dat het niet evident is om geschikte terreinen te vinden voor lawaaierige sporten en motorcross in het bijzonder. Het vinden van een voldoende draagvlak vergemakkelijkt de zoektocht niet. Daarom werd en wordt gezocht naar terreinen waar de hinder zo minimaal mogelijk kan worden gehouden, meer bepaald in of in de onmiddellijke omgeving van haven- of zeehavengebieden, bedrijventerreinen en brownfields. Eerdere locaties in de haven van Gent of Beveren werden bijgevolg opnieuw onderzocht, maar kwamen niet in aanmerking.

De eindconclusie is dat permanente omlopen voor lawaaierige sporten momenteel niet kunnen in gebieden met als ruimtelijke bestemming zeehavengebieden en bedrijventerreinen. Ook in de omgeving van brownfields zijn er momenteel geen mogelijkheden.

Gelet op deze moeilijkheden ben ik van plan om zeer binnenkort een voorstel ter bespreking aan de Vlaamse Regering voor te leggen waarbij haven- of zeehavengebieden, bedrijventerreinen en brownfields principieel in aanmerking zouden moeten kunnen komen voor de inplanting van permanente omlopen met trainingsfaciliteiten voor gemotoriseerde en andere lawaaierige sporten.

De Vlaamse Regering heeft steeds gesteld dat een voldoende draagvlak essentieel is voor de realisatie van permanente omlopen met trainingsfaciliteiten voor gemotoriseerde sport. Deze stelling werd bevestigd in de beslissing van de Vlaamse Regering van 23 december 2005 waarbij ik de opdracht kreeg om verder op zoek te gaan naar minstens een terrein in de provincies Oost- en West-Vlaanderen en Vlaams-Brabant.

De aanduiding door de Vlaamse Regering van terreinen is slechts een eerste stap. Na de aanduiding door de Vlaamse Regering moeten er nog diverse procedures en stappen doorlopen worden. Zo is er een toetsing aan de MER-regelgeving en moet er veelal een ruimtelijk uitvoeringsplan worden opgemaakt. Tot slot moet er ook een milieuvergunning en een stedenbouwkundige vergunning aangevraagd worden. Pas na het doorlopen van de diverse procedures met hun openbare onderzoeken en adviesrondes kan worden bepaald wat al dan niet vergund kan worden en onder welke voorwaarden.

Mijnheer Daems, ik veronderstel dat de duizenden bezwaarschriften waarnaar u verwijst betrekking hebben

op de bezwaarschriften geformuleerd tijdens het openbaar onderzoek naar aanleiding van de opmaak van het PRUP voor het terrein Rooiveld te Westerlo.

Ik heb ook vernomen dat de PROCORO een negatief advies heeft uitgebracht. Het officiële document zou hier vandaag worden ingediend.

U vraagt me om een oordeel te vellen over het al dan niet bestaan van een draagvlak met betrekking tot de cross te Westerlo. De Vlaamse Regering heeft in de zojuist geschetste verdere procedure geen beslissingsbevoegdheid. Het is dan ook niet aangewezen dat ik als minister bevoegd voor Sport een uitspraak zou doen over het concrete dossier te Westerlo. Het is aan de bestendige deputatie als bevoegde overheid van het PRUP om rekening houdend met alle elementen uit het openbaar onderzoek een gemotiveerde beslissing te nemen.

Ik wil in dit verband toch trachten een en ander te nuanceren. Ik heb via mijn medewerkers en de media vernomen dat het bedoelde terrein fervente tegenstanders heeft, zoals bleek uit uw vraag, maar eveneens voorstanders. Naast de vele bezwaarschriften waren er immers ook nog vele positieve bezwaarschriften en ook acties pro motorcross. Het is dus geen zwart-witverhaal.

Tot slot wil ik erop wijzen dat de milieubeweging altijd voorstander is geweest om permanente terreinen met trainingsfaciliteiten voor gemotoriseerde sporten aan te duiden, omdat op die manier een halt kan worden toegevoerd aan de diverse vormen van ontoelaatbaar wildcrossen. Het is niet de bedoeling om nieuwe hinder te creëren, het is de bedoeling de bestaande hinder binnen een wettelijk kader te plaatsen, volgens de procedure die daarvoor doorlopen moet worden. Tijdens die procedure is het niet aan mij om daar enige uitspraak over te doen.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de minister, u hebt gezegd dat het onjuist is dat ik tussen de regels lees dat u subtiel afstapt van dat spreidingplan. Na vijf jaar heeft men echter nog geen stappen voorwaarts gezet, behalve dan de regularisatie voor Limburg en mogelijk een regularisatie en een nieuw terrein in Antwerpen. We evolueren naar een soort toestand van sluipende besluitvorming.

Minister Bert Anciaux: Ik ga ervan uit dat u mijn vorig antwoord hebt gelezen. Het is mijn intentie om nog voor het einde van de legislatuur tot een besluitvorming te komen.

De heer Rudi Daems: Ik zal dit probleem tijdens de komende maanden opvolgen. Toch vrees ik dat we evolueren naar een situatie met een aanzienlijke toename van de hinder, ook voor Antwerpen. In Limburg is de cross historisch gezien meer ingeburgerd. U zegt dat u geen nieuwe hinder wilt creëren. Voor het terrein in

Westerlo gaat het echter effectief om nieuwe hinder. Alle activiteiten zijn daar vijf à zes jaar geleden gestopt. Toen waren ze al een hele tijd illegaal aan de gang. Het gaat dus om nieuwe hinder in een redelijk mooi openruimtegebied dat niet onmiddellijk een grote natuurwaarde heeft maar wel vrij ongeschonden is.

Minister Bert Anciaux: Ik heb het over de totale hinder in Vlaanderen. Er wordt op dit ogenblik op heel veel plaatsen illegaal getraind.

De heer Rudi Daems: Daarin zijn we bondgenoten. We moeten dat probleem oplossen. Ik schets even het plaatje voor de provincie die mij het best bekend is. HondaPark in Balen bestaat. Er zijn zelfs plannen om de zaak uit te breiden. Rooiveld en Kraaienhorst komen er misschien bij. Breugelheide in Lille is een terrein met een tijdelijke vergunning, maar daar droomt men nu ook van een permanente vergunning. Ik heb gehoord dat minister-president Peeters eraan denkt om het motorcross- en autocrossterrein Glosso Circuit in Arendonk eventueel ook in de toekomst te bestendigen. Als ik het hele plaatje van de globale hinder bekijk, denk ik dat we naar een redelijk onaanvaardbare toestand gaan.

Wel ben ik blij met het antwoord dat u geeft op de tweede vraag, namelijk dat u naar de regering wilt gaan om de criteria te herbekijken voor de havengebieden. Minister Van Mechelen hield daar tot voor kort het been stijf. Misschien is dat nu veranderd. Bijvoorbeeld rond de industriële installaties van Indaver en aan de Hooge Maey in Antwerpen zijn misschien wel mogelijkheden. Daar is weinig bewoning. Het is niet onmogelijk om daarnaar te kijken, op voorwaarde dat men van het punt afstapt om geen crossterreinen in havengebieden te plaatsen. Ik zie dat u de poort een beetje opent, weliswaar in een tijdelijke situatie, voor Zeebrugge.

Over het draagvlak bent u niet zo duidelijk. U verwijst naar de bestendige deputatie, maar ik denk dat de Vlaamse Regering de eindbeslissing neemt. Hoe duidelijk moet het zijn? Als PROCORO, weliswaar met een nipte meerderheid, zegt dat het terrein in kwestie niet in aanmerking komt volgens de criteria van de Vlaamse Regering en aantoonde dat er geen draagvlak is, wat moet er dan nog meer zijn om te zeggen dat er geen draagvlak is?

Minister Bert Anciaux: Ik heb ook niet het tegendeel beweerd. Ik zeg enkel dat ik er geen uitspraak over doe.

De heer Rudi Daems: U zult dat toch ooit moeten doen.

Minister Bert Anciaux: De procedure loopt op dit ogenblik in het kader van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan. De bestendige deputatie is bevoegd om daarover een uitspraak te doen.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Het blijft overeind dat spreiding op zich cruciaal is bij elke bespreking over de afbakening van een veld.

Ik blijf ook met de bezorgdheid zitten: welke gebieden spreek je het best aan? Je moet de globale overlast in Vlaanderen naar beneden halen. Daarom zoeken we naar terreinen. Maar je moet ook proberen te kijken hoe je de lokale overlast maximaal kunt beperken. Dan denk ik dat andere gebieden beter geschikt zijn dan het open gebied waarover we vandaag spreken. Bepaalde activiteiten die er vandaag zijn, worden aanvaard. Maar men gaat de druk opvoeren en meer activiteiten doen. Daardoor creëer je lokaal extra overlast. Dan zit je niet op de meest ideale plaatsen.

Wat het draagvlak betreft, ligt de beslissing vandaag bij de provincie. U zegt dat de Vlaamse Regering erop staat dat er een draagvlak is. Is dat in overleg met de provincie? Is de provincie ook gebonden aan dat criterium van draagvlak? Ik weet niet of u daar zicht op hebt. Neen? Ik hoop dat er rekening mee wordt gehouden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het sportelen

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Mijnheer de minister, senioren bewegen onvoldoende en vinden niet gemakkelijk de weg naar de sportclub. Dat is een van de conclusies van een grootschalig onderzoek. Nochtans tonen wetenschappelijke studies aan dat bewegen een van de voorwaarden is om gezond ouder te worden. Nog belangrijker is dat sport, naast dit gezondheidsbevorderende aspect, mensen samenbrengt. Sport is meer dan louter de beleving van fysieke activiteit, het is ook een sociaal bindmiddel. Het geeft aan senioren de kans om hun sociale contacten uit te bouwen, om zich te omringen met leeftijdsgenoten en samen het plezier van het sporten en bewegen te beleven. Bewegen heeft dus niet alleen effect op je fysieke toestand, maar ook op je levenskwaliteit. Kort samengevat is sporten dus een toegangsticket tot een gezonde en gezellige oude dag.

Daarom besliste de Vlaamse Regering om van senioren de volgende vier jaar de nieuwe prioritaire doelgroep te maken binnen het sportbeleid. Momenteel wordt er jaarlijks 500.000 euro vrijgemaakt voor de seniorenportfederaties. Vanaf nu komt daar jaarlijks ruim 2 miljoen euro extra bij voor acties, promotiecampagnes en projecten

specifiek gericht op senioren in het kader van de facultatieve opdracht prioriteitenbeleid van het decreet over de Vlaamse sportfederaties.

Enkele weken geleden werd de campagne 'Sportelen, beweeg zoals je bent', gericht op 50-plussers, gelanceerd. Sportelen is geen nieuwe activiteit, het is een 'mentaliteit'. Het is geen nieuwe sport, zo werd gecommuniceerd, maar wel een nieuw begrip. Met sportelen wordt een mentaliteitswijziging beoogd bij 50-plussers ten aanzien van sport en sportbeoefening. Zowel in de boodschap zelf als in het concrete sportaanbod op het terrein ligt de nadruk op het sporten op eigen maat, eigen ritme en eigen tempo van de 50-plusser en op het sociaal contact. Het is een andere manier van omgaan met sport.

Het woord is een combinatie van 'sport' en 'spelen', omdat de nadruk ligt op het ontspannende en op sporten op eigen ritme.

Naast de mediacampagne zet Bloso ook verschillende sportinitiatieven op, al dan niet in samenwerking met de gemeentelijke sportdiensten, zoals 'Sporteldagen', 'Sportelteam fysieke fitheid' enzovoort.

U voorziet dus in extra geld voor vernieuwende projecten waarin het aanbod voor 50-plussers wordt verruimd in de Vlaamse sportfederaties. U wilt ook minder bekende sporten in de verf zetten. Daarmee komt de werking van de vzw Vlaamse Traditionele Sporten (VlaS) in beeld. Deze federatie van traditionele volkssporten wordt in het kader van het decreet op de sportfederaties erkend en gesubsidieerd als organisatie voor sportieve vrijetijdsbesteding (OSV). Het aanbod van die organisaties – krulbol, kruisboogschieten enzovoort – zijn activiteiten die vaak populair zijn bij senioren. Ze lijken dus helemaal te passen in de recente campagne van Bloso. Ter informatie geef ik u mee dat ongeveer 50 percent van de 12.500 VlaS-leden 55-plussers zijn.

Als we kijken naar de activiteiten van VlaS, zijn er een drietal criteria die heel dicht staan bij de recente campagne van Bloso: het gaat vaak over minder bekende sporten, het competitieve aspect is bij VlaS belangrijk, maar zeker niet doorslaggevend, en VlaS bereikt veel senioren. Eigenlijk zijn die drie criteria, zij het misschien niet allemaal in dezelfde mate, ook van toepassing op de drie andere OSV's.

Mijnheer de minister, hebt u al contact gehad met de vzw VlaS over de recente campagne van Bloso? In hoeverre kan VlaS betrokken worden bij deze campagne en aanspraak maken op de subsidies die u vrijmaakt voor dit initiatief?

Mijn vraag gaat eigenlijk ook wat ruimer dan alleen VlaS. Ik wil er graag drie andere OSV's bij betrekken.

Ik verwijs daarvoor naar een advies van de Vlaamse Ouderenraad, die er recent voor pleitte om die vier OSV's de mogelijkheid te geven om in te tekenen op die facultatieve opdracht.

Hoe zult u tot slot de campagne van Bloso in de praktijk brengen in Brussel?

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil de vraag van de heer Delva ondersteunen. Ik vind het belangrijk dat we vanuit de overheid extra inspanningen leveren om senioren zo lang mogelijk actief te laten blijven in onze samenleving. Sporten en bewegen zijn daar een belangrijk aspect van. In die zin vind ik het positief dat we als overheid een speciale campagne hebben opgezet, niet alleen gericht op het fysieke aspect van sport, maar vooral ook op sport als sociaal bindmiddel in de maatschappij. Op die manier kunnen we hopelijk ook de verzuring wat tegen gaan, want daar is meer dan ooit nood aan.

Alle sporten moeten onder deze campagne kunnen worden thuisgebracht. Er moet zeker ook aandacht zijn voor de minder bekende en de traditionele sporten.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, collega's, de sensibiliseringscampagne rond sportelen die recent van start ging, zal bestaan uit twee belangrijke onderdelen. Er is enerzijds een sensibiliseringsfase waarbij Bloso het begrip 'sportelen' via de media en via specifiek aangemaakt promotiemateriaal verspreidt, en anderzijds de ondersteuning van die boodschap op het terrein, door de organisatie van specifieke en nieuwe initiatieven voor 50-plussers in samenwerking met partnerorganisaties.

Bloso heeft de verschillende partners – gemeentelijke sportdiensten, sportfederaties en organisaties voor sportieve vrijetijdsbesteding, dus ook VlaS – geïnformeerd over de campagne en gevraagd om medewerking. De VlaS-medewerkers waren trouwens ook op de persconferentie aanwezig. Al deze partners werden recent aangeschreven met het aanbod om gebruik te maken van het gratis promotiemateriaal om hun bestaande en nieuwe initiatieven rond sportactiviteiten voor 50-plussers op een eenvormige wijze in heel Vlaanderen te promoten.

Ook rond de Sporteldagen is samenwerking met VlaS perfect mogelijk. Op die dagen wordt de algemene conditie van de 50-plussers getest. Daarnaast wordt een aangepast sportaanbod gerealiseerd in samenwerking met de plaatselijke sportclubs en de gemeentelijke sportdienst. Op die manier wordt ook een link gelegd met de permanente sportbeoefening in de eigen, onmiddellijke

omgeving. Ook hierin zou VlaS, via zijn plaatselijke clubs, een actieve rol kunnen spelen.

Op uw vraag of daarvoor specifieke subsidies vrijgemaakt zijn voor VlaS en voor de andere deelnemende partners, kan ik antwoorden dat dat niet zo is. Elk van de partners wordt voor zijn structurele werking immers ondersteund vanuit Vlaanderen, en deelname aan Vlaamse sportpromotionele initiatieven is daarbij inbegrepen. Anderzijds is het wel zo dat het decreet op de sportfederaties bepaalt dat sportfederaties projecten kunnen indienen voor een aantal aanvullende opdrachten, de zogenaamde facultatieve opdrachten jeugdsport, topsport, sportkampen en prioriteitenbeleid.

Door dit prioriteitenbeleid voor deze olympiade in te vullen met projecten die 55-plussers naar sportclubs kunnen toeleiden, vergroten we de beleidsaandacht voor deze doelgroep. Zo leggen we een duidelijk verband met de Sportelen-campagne van het Bloso en met het decretaal voorziene prioriteitenbeleid.

Het decreet biedt de OSV's een algemene basisondersteuning van de Vlaamse overheid voor hun werking. Dit omvat ook de sportpromotie. De OSV's kunnen echter geen aanspraak maken op bijkomende subsidies voor deze aanvullende opdrachten. Door middel van een kleine bijsturing van het decreet heb ik ervoor gezorgd dat de basisondersteuning voor de OSV's fors is opgetrokken. Het gaat om een stijging van de reguliere middelen met 500.000 euro per jaar.

Het was klaarblijkelijk de bedoeling de OSV's rustig en traag te wurgen. Die dreiging is weggenomen. Ze hebben nieuwe kansen gekregen. Iemand stil en traag wurgen, lijkt me trouwens gruwelijk.

VlaS heeft, bovenop het reeds eerder voorziene bedrag, vanaf 2008 ook een bijkomende subsidie van, afgerond, 75.000 euro ontvangen. VlaS en de andere OSV's zijn, omwille van de aard van hun aanbod, belangrijke partners in de Sportelen-campagne. Ik ben ervan overtuigd dat het Bloso op hun medewerking kan rekenen. De bijkomende subsidiëring kan hen een duwtje in de rug geven om hier actief aan mee te werken.

Ik heb ervoor gezorgd dat de OSV's volledig voor lokale ondersteuning in aanmerking komen. Dit gebeurt op basis van een ander decreet. De OSV's en VlaS waren op dit vlak zeker vragende partij. In mijn ogen komen ze volledig aan de vereisten tegemoet om als door de Vlaamse overheid erkende sportclubs te worden beschouwd. Ze moeten dus worden opgenomen in de lokale subsidiëring in het kader van het decreet betreffende het Sport voor Allen-beleid.

Zoals ik daarnet al heb vermeld, betreft het hier een groot-schalige sensibiliseringscampagne. De samenwerking met

partners is hierbij essentieel. Het promotiemateriaal en de televisie- en radiospot zullen vanzelfsprekend ook de Brusselse 50-plussers aanspreken om meer te bewegen en om te sportelen. In dit geval hoeven we nadien niet te zeggen dat deze campagne voor alle Vlamingen, behalve de Brusselaars, is bedoeld. Dit is wel degelijk voor iedereen bedoeld. Deze campagne wordt vanzelfsprekend ook voor al onze mensen in Brussel opgezet.

Ook in en rond Brussel is in nieuwe initiatieven voorzien. Rond Brussel worden drie sporteltrips aangeboden. Hierbij wordt telkens uitgebreid het verband met de organisaties in Brussel gelegd.

Het spreekt voor zich dat in Brussel, zoals ook met betrekking tot de andere sportpromotionele acties gebeurt, vooral met de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) zal worden samengewerkt. De verschillende lokale partners, met inbegrip van de VGC, maken momenteel hun verdere planning in verband met de medewerking aan deze campagne op. Daarbij zal zeker in belangrijke mate aandacht aan Brussel worden geschonken.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik vind het alvast aangenaam dat het sportelen binnenkort zal brusselen.

Ik wil van het beëindigen van de commissiewerkzaamheden gebruik maken om, ook namens de andere volksvertegenwoordigers die er nu niet bij kunnen zijn, de voorzitter te bedanken voor de zeer soepele en spontane wijze waarop hij deze commissie heeft geleid. Volgens mij is dit de doeltreffendheid van de werking van deze commissie zeker ten goede gekomen. Ik hoop dat deze sfeer en deze werkwijze tijdens de volgende legislatuur zo veel mogelijk kunnen worden aangehouden.

De voorzitter: Ik wil op mijn beurt de minister bedanken voor de tien jaar dat we samen in deze commissie hebben gezeten. De laatste vijf jaar heeft hij hier talloze vragen om uitleg en interpellaties moeten beantwoorden en heeft hij nieuwe woorden ontwikkeld, zoals sportelen, brusselen en stippelen. *(Gelach)*

Het incident is gesloten.
